

BEZPEČNOST V PRÁCI

-

DEJ ZDRAVÍ ŠANCI!

**Výtvarná soutěž pro žáky základních škol, nižších stupňů
víceletých gymnázií a dětí z dětských domovů (věková skupina
do 16 let)**

Soutěž vyhlašuje

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.

pod záštitou

Ministerstva práce a sociálních věcí

a ve spolupráci s

Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu zdraví
při práci

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

po několika letech chtějí Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., a Ministerstvo práce a sociálních věcí znovu zaměřit pozornost základních škol a víceletých gymnázií na problematiku ochrany zdraví člověka při práci. Tato dětem a mládeži zdánlivě vzdálená problematika velmi úzce souvisí s obecným vnímáním rizik dnešní mladou generaci, která je trvale cestou zejména obrazových medií ovlivňována nevhodnými vzory chování. Pod jejich vlivem a v touze po adrenalinu a falešném hrdinství jsou schopni neuváženě hazardovat se svým zdravím a životem. Neuvědomují si přitom, jaké si mohou přivodit následky, často trvalé, které je budou omezovat po celý další život. Jsme přesvědčeni, že **soustavné poukazování na význam bezpečného chování pro plnohodnotný a kvalitní život má značný význam a může přispět ke snižování pravděpodobnosti zranitelnosti kohokoliv z nás v kterémkoliv úseku našeho života. Mladí lidé jsou naší budoucností, dejme jim příležitost seznámat se s riziky, která dříve či později mohou ohrozit jejich zdraví a život. I oni jednoho dne nastoupí do zaměstnání, i oni budou jako mladíci nebo velmi mladí zaměstnanci bez zkušeností a odpovídajících znalostí pracovního prostředí, pracovních postupů, technik a technologií více než ostatní čelit nástrahám pracovních rizik. Tyto hendikepy jsou podle statistik Evropské unie nejčastějšími důvody náchylnosti mladých lidí do 26 let k pracovní úrazovosti. Tyto skutečnosti a potřeby reflektuje cíl soutěže „BEZPEČNOST V PRÁCI - DEJ ZDRAVÍ ŠANCI“.**

Soutěž se uskuteční v rámci kampaně „Zdravé pracoviště“ pořádané Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci se sídlem v Bilbao, která m.j. usiluje o zvyšování povědomí o problematice BOZP u co nejvíce osob bez rozdílu věku.

Výchova a vzdělávání dětí a mládeže v bezpečnosti a ochraně zdraví (BOZP) se začíná postupně začleňovat do systému celoživotního vzdělávání a je potěšující, že jedinec má tak možnost utvářet a rozvíjet správné postoje, chování a jednání. Považujeme za nezbytné, aby měl možnost utvářet si i postoje související s bezpečnou prací. Během soutěže budou žáci nenásilnou a věku přijatelnou a srozumitelnou formou **seznámeni s riziky, aby na základě byly schopny zamyslet se nad otázkou jak, a do jaké míry mohou ubližovat a zraňovat.**

Jsme přesvědčeni, že dnešní mladá generace přes všechna úskalí a lehkomyšlnost náležející k tomuto věku je schopna a ochotna si uvědomit, že ochrana před riziky má svůj význam a že je kromě toho schopna poukázat na chyby a nedostatky světa dospělých, a vyvarovat se jich, až bude sama stát na jejich místě. Všichni si jistě přejeme, aby budoucí generace byla na vstup do pracovního života připravena co nejlépe.

V návaznosti na předpokládaný zájem vaší školy/vašeho dětského domova o zapojení se do soutěže Vám nyní zasiláme pravidla a podmínky soutěže.

Budeme se těšit na účast žáků vaší školy/vašeho dětského domova v této soutěži.

O SOUTĚŽI

TERMÍN KONÁNÍ SOUTĚŽE

7. leden – 29. březen 2013

CÍL SOUTĚŽE

Cílem organizátorů i soutěže je:

- pomoci zvýšit povědomí mladých lidí o potřebě ochrany zdraví člověka při práci a o významu bezpečného chování pro plnohodnotný a kvalitní život
- a přispět tak ke snížení pravděpodobnosti zranitelnosti kohokoliv z nás v zaměstnání i v běžném životě.

ZADÁNÍ

Zamysli se nad možnými příčinami úrazů a poškození zdraví lidí, kteří chodí do zaměstnání nebo vykonávají svoji práci doma.

Nakresli je v situaci, o které si myslíš, že je při práci ohrožuje.

Záměrem je, vedle vlastního výchovného působení na žáky, dát dětem a školní mládeži **prostor k zamyšlení se nad hodnotou zdraví a života a k prezentování svého vnímání nebezpečné práce.**

DOPORUČENÝ POSTUP

Učitel/ka nebo jiný pedagogický pracovník či pracovnice seznámí žáky před zahájením práce na soutěžním příspěvku pomocí instruktážních materiálů k těmto propozicím (viz **Přílohy 2 a 3**) s nejčastějšími riziky, se kterými se mohou lidé při práci setkat a s nejčastějšími příčinami možného poškození zdraví. K seznámení lze využít i další vhodné zdroje na Internetu, na které upozorňujeme dále v textu. **Tak budou žáci nejlépe uvedeni do problematiky bezpečnosti a ochrany při práci (BOZP).**

Soutěžní příspěvky žáků by měly znázorňovat konkrétní rizika, která mají přímou souvislost s prací nebo pracovní činností, nebo nebezpečné situace, v nichž se může pracující člověk ocitnout. Výtvarný záměr by měl odpovídat jednomu z následujících okruhů/rizik:

**UKLOUZnutí, ZAKOPnutí
PÁD Z VÝŠKY NEBO DO VOLNÉ HLOUBKY
ELEKTRICKÝ PROUD
CHEMICKÉ LÁTKY
ZVEDÁNÍ A PŘEMISŤOVÁNÍ BŘEMEN
PÁDY PŘEDMĚTŮ A MATERIÁLU
PRACOVISŤE
NESPRÁVNÉ CHOVÁNÍ**

- Je důležité, aby příspěvek byl co nejnázornější a obrazově nejsrozumitelnější, a aby v něm byla pokud možno v co nejvyšší míře demonstrována potencionální nebezpečí a rizika z práce, tj. nebezpečné situace a nebezpečné chování člověka při práci.

- Příspěvek může znázorňovat pracoviště (budovy, haly, dílny, výrobní provozy, kanceláře, laboratoře, sklady, chodby, montážní jámy, staveniště, jiný pracovní prostor či terén apod.), samotné nebo v kompozici s postavou či více postavami. Rovněž postavy je možné znázornit samotné nebo při práci u strojů nebo při dalších pracovních činnostech.
- Ke snadnějšímu vyjádření autorovy myšlenky lze v obrázku využít symboly výstrahy, zákazu nebo příkazu, se kterými seznamuje **Příloha 3**, nebo jiné, dětem známé, bezpečnostní symboly (bezpečnostní značky).
- Do obrázku je možné pro zdůraznění obsahu zakomponovat jeho název, který je totožný s názvem uvedeným v přihlášce.

FORMA PŘÍSPĚVKU

VÚBP, v.v.i., (dále „organizátor“) přijímá soutěžní příspěvky na papíru libovolného formátu, **maximálně však ve formátu A3**. Technika zpracování je volná: kresba, akvarel, malba, grafika, koláž apod. Po zkušenostech s dříve pořádanými výtvarnými soutěžemi nedoporučujeme použití kříd (suchých/prášných, mastných/pastelů), pokud by nebyly před předáním do soutěže fixovány.

JAKÁ JSOU KRITÉRIA SOUTĚŽE?

Soutěž je určena dětem a mládeži ve věku **6-16 let**. Soutěží se ve dvou věkových kategoriích 6-10 let a 11-16 let..

Každý soutěžní příspěvek musí být doprovázen **PŘIHLÁŠKOU (Příloha 4)**, s jejímž vyplněním učitelé dětem jistě rádi poradí a pomohou.

HODNOCENÍ A CENY PRO VÍTĚZE

Soutěžní příspěvky bude posuzovat komise složená z odborníků na prevenci rizik a BOZP z Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i., Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva školství, ČMKOS a partnerů soutěže. Po shromáždění všech soutěžních prací bude touto komisí vybráno z každé kategorie pět nejlepších příspěvků. Posuzováno bude především to, zda autor/ka pochopil/a, **jaká rizika a nebezpečí mohou souviset s prací a v jakých případech či situacích tak může být ohroženo zdraví nebo dokonce život člověka**. Nenabádáme mladé lidi k tomu, aby vyjadřovali svůj výtvarný záměr nevhodnými nebo dokonce morbidními scénami, zadání se lze zhostit **kultivovaným znázorněním nebezpečných situací, reflektujících některý z výše jmenovaných okruhů/rizik, nebo nesprávných příkladů chování člověka při práci**. Některé příklady nebezpečných situací a chování lze najít v připojených instruktážních materiálech (**Přílohy 2 a 3**) nebo v [ukázkách](#) některých soutěžních prací dětí z předchozích výtvarných soutěží (viz též níže). Hodnoceno bude vedle námětu i výtvarné provedení a nápaditost.

Pět nejlepších autorů z každé kategorie se může těšit na hodnotné ceny. Informace o umístění na prvních pěti místech v soutěži a pozvání k předání cen bude účastníkům sděleno telefonicky nebo prostřednictvím e-mailu. Výsledky budou rovněž zveřejněny na webové stránce <http://skoly.vubp.cz> a jejich autorům budou předány ceny na slavnostní akci **23. 4. 2013** při příležitosti veletrhu FOR INDUSTRY 2013 (12. mezinárodní veletrh strojírenských technologií) **v Praze-Letňanech**, kde pět vítězů v každé kategorii obdrží hodnotné ceny.

Účastníci soutěže, kteří se umístí na prvních pěti místech v každé kategorii, obdrží diplom a věcnou cenu.

	1. místo	2. místo	3. místo	4. místo	5. místo
I. kategorie 6 – 10 let	tablet malířská sada	mini notebook malířská sada	MP3 malířská sada	malířská sada	malířská sada
II. kategorie 11 – 16 let	tablet malířská sada	mini notebook malířská sada	MP3 malířská sada	malířská sada	malířská sada

Oceněny budou i vítězné školy a školská zařízení včetně pedagogů, kteří přispěli k tvorbě vítězných prací a přihlásili je do soutěže. Škola nebo školské zařízení, které zaslalo práci, která se umístila na 1. místě v dané věkové kategorii, získá dataprojektor LCD, cenu obdrží i pedagogové, kteří přispěli k tvorbě oceněných prací a přihlásili je do soutěže.

JAKÝM ZPŮSOBEM ZASÍLAT SOUTĚŽNÍ PŘÍSPĚVKY?

Soutěžící zasílají své soutěžní příspěvky hromadně prostřednictvím školy nebo dětského domova.

Škola nebo dětský domov zašle soutěžní příspěvky v množství nepřevyšujícím stanovený limit (viz PRAVIDLA A SOUTĚŽNÍ PODMÍNKY) poštou na adresu:

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., Jeruzalémská 9, 116 52 Praha 1

Kontaktní osoba: Mgr. Alena Horáčková

Na obálku uveďte: „**SOUTĚŽ**“.

Ke každému jednotlivému soutěžnímu příspěvku musí být přiložena PŘIHLÁŠKA (Příloha 4).

UZÁVĚRKA

Posledním dnem, kdy ještě škola/dětský domov může zaslat příspěvky svých žáků, je **29. březen 2013**. Poštovní zásilky, označené tímto limitujícím datem a obsahující všechny požadované náležitosti, budou ještě do soutěže zařazeny.

VYUŽITÍ SOUTĚŽNÍCH PRACÍ

Soutěžní práce budou využity k propagaci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., jako hlavní organizátor soutěže, je veřejnou výzkumnou institucí a nevytváří žádný zisk. Příspěvky, které žáci vytvoří, se dostanou ke zrakům veřejnosti, ať už formou výstav při příležitosti vybraných akcí, nebo díky dalšímu zpracování v podobě nejrůznějších propagačních a osvětových materiálů, např. k tvorbě letáků, plakátů, kalendářů apod. Předpokládáme, že obrázky vítězných nebo zvláště zdařilých prací uveřejníme v některých odborných a příp. i jiných časopisech, budeme je propagovat na Internetu a v dalších médiích. Práce hodláme vždy využít s uvedením jména autora a jména školy/dětského domova (podrobně viz kapitola PRAVIDLA A PODMÍNKY SOUŽEŽE). V předchozích letech využil VÚBP, v.v.i., práce dětí pro zpracování ročních závěsných i kapesních kalendářů, plakátů, pexesa apod. nebo k uspořádání výstav. Vítězné a další zdařilé práce najdou m.j. uplatnění v kalendáři na rok 2014. Na některé ukázky toho, jak byly soutěžní příspěvky dětí z předchozích výtvarných soutěží využity, se můžete podívat na webu <http://skoly.vubp.cz>, jako např.:

- [Kalendář na rok 2010](#)
- [Kalendář na rok 2012](#)
- [Plakát 1](#)
- [Plakát 2](#)
- [Další plakáty](#)
- [Výstava 2008](#)

PRAVIDLA A PODMÍNKY SOUTĚŽE

- Cílová skupina: žáci zúčastnění ve vzdělávacím programu základního vzdělávání v základní škole a žáci nižších stupňů víceletých (šestiletých nebo osmiletých) gymnázií (**děti a mladí lidé, kteří k datu 29. března 2013 nepřekročili nebo nepřekročí 16 let věku**).
- **Účastníkem soutěže je autor soutěžního příspěvku.**
- **Zájemci o účast v soutěži a školy nebo dětské domovy, jejichž jménem budou soutěžit, se seznámí a budou respektovat tato pravidla.** Přihlášením do soutěže účastníci vyjadřují souhlas s podmínkami a závazky z nich vyplývajícími.
- **Zájemce o účast v soutěži, pošle svůj soutěžní příspěvek prostřednictvím školy nebo dětského domova** na adresu organizátora soutěže. Na obálce (společná pro více příspěvků) bude uvedeno: **BEZPEČNOST V PRÁCI - DEJ ZDRAVÍ ŠANCI!** Zásilka zřetelně označená názvem a adresou školy/dětského domova bude kromě soutěžního příspěvku obsahovat kopii vyplněného formuláře přihlášky do soutěže.
- **Žák/žákyně může do soutěže zaslat pouze 1 příspěvek.** Nelze současně zaslat příspěvek jak za školu, tak za dětský domov.
- **Příspěvek musí pro přijetí do soutěže splňovat kritéria** (viz kapitola JAKÁ JSOU KRITÉRIA SOUTĚŽE?). Příspěvek, který nebude splňovat kritéria soutěže, nebude do soutěže zařazen a hodnocen.
- Veškeré soutěžní příspěvky musí být odeslány nejpozději dne **29. března 2013** (rozhoduje datum podání zásilky na poště).
- Počet odevzdaných příspěvků nesmí překročit **6 za jednu školu/dětský domov** (3 z každé kategorie). Výběr prací, které budou zaslány do soutěže, provede škola/dětský domov.
- Maximální formát příspěvku: **A3**.
- **Technika: volná** - kresba, akvarel, malba, grafika, koláž apod. Použití kříd (suchých/prášných, mastných/pastelů) doporučujeme pouze v případě, že kresby budou před jejich předáním organizátorům fixovány.
- **Každý příspěvek musí doprovázet vyplněná PŘIHLÁŠKA**, jejíž formulář je připojen (**Příloha 4**).
- Podáním soutěžního příspěvku uděluje autor organizátorovi neodvolatelně a natrvalo nevýhradní licenci k využívání výtvarného díla nebo jeho části (vytvoření reprodukcí, odvozených produktů, fotografií a jejich šíření a zveřejňování) pro nekomerční účely. Majitelem autorských práv zůstává autor. Příspěvky budou využity v rámci soutěže a výběrově k nekomerční propagační činnosti.
- Tvůrce svojí účastí v soutěži potvrzuje své autorství a dává jejímu organizátorovi souhlas ke zveřejnění a dalšímu použití svůj příspěvek, souhlasí se zveřejněním svého jména, věku a navštěvované školy/dětského domova v reklamách, publikačních, informačních nebo propagačních materiálech bez nároku na jakoukoli odměnu.
- O tom, že organizátor obdržel soutěžní příspěvek nebo více příspěvků z vaší školy/dětského domova, bude **účastník soutěže vyrozuměn prostřednictvím webové stránky <http://skoly.vubp.cz/soutez-bezpecnost-v-praci-dej-zdravi-sanci.php>**.
- Organizátor neodpovídá za opožděné doručení, ztrátu, mylné zaslání, neúplnost, poškození nebo zničení soutěžních příspěvků cestou k adresátovi. **Soutěžní příspěvky nebudou autorům vráceny, zůstanou majetkem organizátora.** Příspěvky přijaté do soutěže, oceněné i neoceněné, zůstanou v majetku organizátora.
- Soutěžní příspěvky budou posuzovány nezávislou odbornou komisí, kterou určí organizátor. **Rozhodnutí odborné komise je definitivní a nelze se proti němu odvolat.**
- Každý soutěžní příspěvek musí být původním výtvozem.

- Účastník soutěže souhlasí s tím, že se bude řídit pravidly soutěže, a bere na vědomí, že organizátor neodpovídá za škody, náklady, požadavky, nároky nebo ztráty jakéhokoli druhu, které vzniknou nebo budou učiněny v souvislosti s touto soutěží nebo udělovanými cenami, s tvorbou nebo použitím soutěžního příspěvku.

DALŠÍ INFORMACE

Práce, které žáci vytvoří, a které nebudou školou/dětským domovem do soutěže z důvodu omezení jejich počtu za jednu školu/dětský domov přihlášeny, doporučujeme využít na nástěnkách školy nebo školského zařízení jako **prezentaci specifických znalostí žáků o bezpečném a zdravím neohrožujícím chování lidí při práci a jejich schopnosti projevat odpovědný vztah k vlastnímu zdraví i ke zdraví druhých**. K propagaci aktivit žáků a naplňování odpovídajících cílů vzdělávání bude školám a dětským domovům, jejichž žáci a děti se umístili na některém z oceněných míst, zaslán kalendář na r. 2014, ostatní školy a školská zařízení obdrží kalendář na vyžádání.

Pro úspěch žáků vaší školy/vašeho dětského domova a pro zdárný průběh soutěže využijte připojených instruktážních materiálů a dalších doporučených materiálů dostupných na Internetu. Jakékoliv další nebo detailnější informace k organizaci i k zadání soutěže jsme připraveni Vám poskytnout. Rovněž se na nás obračejte, pokud jste neobdržel/a všechny níže uvedené přílohy nebo pokud nastal problém s jejich dostupností na Internetu.

Kontaktní údaje organizátora soutěže:

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., Jeruzalémská 9, 116 52 Praha 1
Kontaktní osoba: Mgr. Alena Horáčková
Tel.: 224 015 878, e-mail: horackova@vubp-praha.cz, fax: 224 210 494
Webová stránka soutěže: http://skoly.vubp.cz/soutez_bezpecnost-v-praci-dej-zdravi-sanci.php

PŘÍLOHY

Instruktážní materiály:

- Příloha 2 Pozor na rizika
- Příloha 3 Rizika a nebezpečné pracovní situace obrazem

Další materiály:

- Příloha 4 Přihláška
- Příloha 5 Tisková zpráva

Všechny uváděné přílohy jsou umístěny na webové stránce soutěže http://skoly.vubp.cz/soutez_bezpecnost-v-praci-dej-zdravi-sanci.php

Doporučené webové stránky:

- [Výtvarná soutěž „Dej na sebe pozor, mami, dej na sebe pozor, tati!“ \(2009\)](#)
- [Výtvarná soutěž BEZPEČNOST - ÚDRŽBA - ELEKTRINA \(2011\)](#)